

Kolodvorska 13
1000 Ljubljana
Slovenija
T: +386 1 239 22 13
F: +386 1 239 22 16
E: info@kinodvor.org
www.kinodvor.org

Kinodvor.
Mestni kino.

Ko letijo vrane Le Jour des Corneilles **8+**

pedagoško gradivo

avtorica Špela Frlic

kazalo

uvodna beseda	3
o filmu	3
filmografski podatki.....	3
kratka vsebina	4
daljša vsebina.....	4
o nastajanju filma.....	6

o avtorju	6
izhodišča za pogovor o filmu	7
bitja iz Onostranstva	7
pogrešanje mame	7
iskanje in izkazovanje ljubezni	7
prepovedana ljubezen	9
strah in ustrahovanje	9
drugačne kulture	10
odnos do živali	10
vrane	11
velikani	11
o koncu filma	12
umestitev v učni načrt in nadaljnje dejavnosti.....	12
likovni pouk	12
slovenščina.....	13
glasbeni pouk	13
spoznavanje okolja in naravoslovje	14

Kinodvor dovoljuje in spodbuja nadaljnjo uporabo gradiva v filmsko-vzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na kinobalon@kinodvor.org.

Kolofon | **Ko letijo vrane** • Gradivo za učitelje in starše Kinobalon • Avtorica: Špela Frlic • Uredila: Živa Jurančič • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Slikovno gradivo: FIVIA - Vojnik /arhiv Kinodvora • Izdal v elektronski obliki: Javni zavod Kinodvor, 2013

uvodna beseda

Vizualno in zvočno bogat animirani prvenec režiserja Jean-Cristopha Dessainta **Ko letijo vrane (Le Jour des Corneilles)** tenkočutno spregovori o pomembnih življenjskih temah, kot so smrt in bolečina ob izgubi ljubljene osebe, starševska ljubezen, strah pred tujim, sprejemanje drugačnosti ... V pričujočem gradivu predlagamo nekatera vprašanja in dejavnosti za nadaljnjo obravnavo filma v razredu.

o filmu

filmografski podatki

slovenski naslov **Ko letijo vrane**

izvirni naslov **Le Jour des Corneilles**

država produkcije Francija / Belgija / Luksemburg / Kanada

leto produkcije 2012

tehnični podatki DCP, barvni, celovečerni animirani film, 96 minut

jezik sinhronizirano v slovenščino

režija Jean-Christophe Dessaint

scenarij Amandine Taffin (po romanu Jean-François Beauchemina)

montaža Opportune Taffin

animacija Nicolas Debray, Victor Ens

glasba Simon Leclerc

producent William Picot

produkcija Finalement

glasovi Primož Pirnat (oče), Gašper Jarni (sin), Alojz Svete (doktor), Vesna Peračič (Manon), Tomaž Gorkič (vojak), Ajda Toman (gospa Robida), Jaka Ivanc (gospod Robida)

distribucija FIVIA – Vojnik

festivali, nagrade

Annecy 2012. Cinekid 2012. San Sebastian 2012. TAAFI 2013. cineMAGINE 2013.

kratka vsebina

Divji deček in njegov oče Buča v gozdu živita samotno življenje. Deček odrašča v strahospoštovanju in občudovanju očeta, ki se je, razočaran nad svetom, odločil zapustiti civilizacijo, vanjo pa ne sme vstopiti niti njegov sin. Sin se čuti bližje gozdnim duhovom – počlovečenim živalim, med katerimi je tudi njegova mama, ki je po odhodu iz sveta ljudi privzela videz košute. Nekega dne si oče zlomi nogo. Sin premaga strah in ga iz gozda odvleče v vas, da bi tam poiskal zdravniško pomoč. Prek druženja z zdravnikom in njegovo hčerjo Manon ter ob ščuvanju sovražne gospe Robide spozna, da je njegov oče izgubil ljubezen, zato se odloči, da jo zanj spet najde. Ko oče okreva, se skupaj s sinom vrne v gozd. Neke noči deček sledi očetu do materinega groba. Mati dečku ob grobu razkrije njuno preteklost. Deček to pove očetu, on pa zahteva, da mu pokaže mater, ki je sam ne more videti. Od neuspešnega iskanja po gozdu oče obnemore in zboli. Deček pošlje prijateljico vrano, ki ji je nekoč pozdravil perut, v vas po deklico Manon in zdravnika. Manon sledi vrani ter v gozdu najde dečka in njegovega očeta. Oče ob pogledu na Manon pobesni in v koči pride do požara. Tik preden bi ogenj ubil otroka, ju oče reši, njega pa goreča kočica pokoplje pod sabo. Oče se pridruži mami v Onostranstvu, deček pa ostane z Manon.

daljša vsebina

Divji deček živi z očetom Bučo samotno življenje v gozdu. Dneve preživlja med lovom živali za hrano in druženjem z bitji iz Onostranstva, ki imajo podobo pol živali pol ljudi ter z njim komunicirajo le s kretnjami in obrazno mimiko. Med njimi je tudi dečkova mama, ki je po smrti privzela podobo košute, h kateri se deček zateče, kadar mu je hudo. Deček verjame očetu, da zunaj gozda ni drugih ljudi in da bo, če prestopi gozdno mejo, za vedno izginil. Nekega dne pa na polju v daljavi zagleda dve postavi, ki sta videti prav kakor on in njegov oče, in prvič podvomi, da oče govori resnico.

Neke nevihtne noči oče pade z lesene konstrukcije in si poškoduje nogo. Deček ga naloži na nosila in odvleče v bližnjo vas, da bi tam poiskal pomoč. Prijazni zdravnik v vojaški bolnišnici poskrbi za očeta, dečka pa vzame k sebi. Medtem ko se oče v bolnišnici zdravi, deček preživlja čas z zdravnikovo hčerko Manon. Manon ga odpelje domov, ga okopa in lepo obleče. Deček

odkriva drugačen svet in navade, kot jih je poznal prej: prvič uporabi robček za brisanje nosu, spi v postelji, je za mizo, se rokuje v pozdrav in prvič vidi žival – ptico še kako drugače kot le plen za preživetje.

Ko vaščani izvedo, da se v vaški bolnišnici zdravi Buča, od zdravnika zahtevajo, da ga nažene. Oče Buča je namreč kot mladenič z dečkovo mamo pred njenim sovražnim očetom zbežal v gozd. Gospa Robida, mamina teta, mu tega nikoli ni odpustila. Ko izve, da njena nečakinja ni več živa, proti Buči ščuva vaščane in vojake. Straši tudi Manon, češ da jo bo Buča ugrabil, zaprl v svoj zakleti gozd in jo požrl.

Ob druženju z Manon deček spozna, da njegov oče ni kot drugi očetje, da je očitno izgubil ljubezen, zato se odloči, da jo zanj spet najde. Ko se z očetom vrmeta nazaj v gozd in v staro življenje, jo deček išče povsod, a očetove ljubezni ne najde nikjer. V krošnji drevesa nekega dne zagleda ranjeno vrano. Ne ubije je, kot bi jo včasih, pač pa ji poveže perut in jo pozdravi. Tako z vrano postaneta prijatelja.

Neke noči deček skrivaj sledi očetu globoko v gozd in najde mamin grob. Mama mu ob grobu razkrije njuno zgodbo. Pokaže mu, kako sta pred njenim jeznim očetom in ognjem pobegnila v gozd, kjer sta zaživela novo življenje, kako sta se veselila njega, ko je bil še v materinem trebuhu, in kako ljubeč je bil takrat do nje oče. Pokaže mu, kako je ob porodu umrla in kako se je oče od žalosti spremenil v grobega velikana. Deček o podobah pove očetu in tudi oče želi videti mamo, kot jo vidi sin. Dolgo tavata po gozdu in jo zaman iščeta, tako da oče od utrujenosti in razočaranja popolnoma obnemore in v vročici obleži. Deček pošlje svojo prijateljico vrano v vas, naj poišče Manon in zdravnika ter pripelje pomoč. Vrani se pridružijo še ostale s polja in tako v vas prileti cela jata vran ter prestraši prebivalce. Manon sledi vrani v gozd do dečkove kočice.

Ko velikan zagleda Manon, pobesni. Med razbijanjem po nesreči zaneti ogenj, ki kmalu zajame vso kočico. Tik preden bi ogenj pokončal Manon in dečka, se oče spomni preteklosti in tega, kako je tudi sam nekoč bežal pred besnim očetom dečkove mame in ognjem. Takrat se ustavi, zadrži streho, da ne pade na otroka, in jima zakliče, naj zbežita ter se rešita. Tik zatem, ko otroka uspeta zapustiti kočico, goreča streha pod seboj pokoplje očeta. Iz ruševin vstane oče v podobi veličastnega jelena in se v Onostranstvu pridruži dečkovi mami, košuti. Oba starša objameta dečka in skupaj z ostalimi bitji iz Onostranstva dečku in Manon pokažeta pot nazaj v vas.

o nastajanju filma

Zgodba animiranega filma **Ko letijo vrane** je prirejena po istoimenskem romanu za odrasle kanadskega avtorja Jean-François Beauchemina. V romanu prvoosebni pripovedovalec, odrasel moški, pripoveduje zgodbo o svojem odraščanju z divjim očetom v gozdu. Odnos očeta do sina je bolj grob, kot ga vidimo v filmu, tudi konec je manj srečen. Avtorica scenarija Amandine Taffin je roman vzela le za osnovo filmske zgodbe, ki jo je pisala z mislijo na otroško publiko. Pomembnejšo vlogo je pripisala deklici Manon, v filmski zgodbi pa je za razliko od romana, zaobjela le časovno obdobje enega leta.

V filmu ima osrednjo vlogo narava. Avtorji animacij so zelo natančno opazovali gozd, da so lahko njegovo podobo in spreminjanje skozi letne čase prenesli v risbo. Pri upodobitvah narave so se zgledovali po japonskih mojstrih animacije, na primer japonskem animatorju Miyazakiju, pri upodobitvi svetlobe pa pri francoskih impresionističnih slikarjih.

o avtorju

Jean-Christophe Dessaint je leta 1997 diplomiral na l'École des Gobelins. Kot režiser animacije je sodeloval pri televizijski seriji **Oggy et les Cafards** ter pri animiranih celovečercih **Tous à l'Ouest: Une aventure de Lucky Luke** (Olivier Jean Marie, 2007) in **Le chat du rabbin**

(Antoine Delesvaux, Joann Sfar, 2011). **Ko letijo vrane** je njegov prvi animirani celovečerni film.

izhodišča za pogovor o filmu

bitja iz Onostranstva

Številna poganska ljudstva so verjela, da se duše umrlih, ko se ločijo od telesa, naselijo v drevesa, gozdne dupline, votline in globoke tolmine. Verjela so, da te duše tudi po smrti bedijo nad ljudmi in jih varujejo. O tem svetu govori tudi film **Ko letijo vrane**. Deček v gozdu prijateljuje z bitji iz Onostranstva, ki so pol živali pol ljudje. Med njimi je tudi njegova mama, ki je po smrti privzela podobo košute. Bitja se z dečkom sporazumevajo s kretnjami, pomagajo mu loviti živali, mama skrbi zanj in ga posluša, kadar mu je težko, konj ga opogumi, da si upa prestopiti rob gozda. Njegov oče bitij iz Onostranstva ne more videti, vendar ve, da obstajajo. V nevihtni noči na njih besni in jih zmerja.

Otroke povprašajmo, kakšna bitja iz Onostranstva se pojavijo v filmu. Se jih deček boji? Kakšen odnos ima do njih in kako se do dečka obnašajo ona? Kakšen odnos ima do njih oče? Lahko iz njegove zgodbe, kot jo vidimo v filmu, razberemo zakaj? Poznamo še kakšno mitološko bitje, ki ima podobo pol človeka pol živali? Na primer sfingo, kentavra, meduzo? Kako so videti? Kakšne sposobnosti imajo? Kako pomagajo ali škodujejo ljudem?

pogrešanje mame

Čeprav dečkova mama ni več živa, jo deček lahko vidi in se pogovarja z njo. Zelo si želi, da bi tudi mama lahko govorila z njim. Ali tudi Buča pogreša dečkovo mamo? Kako to pokaže? Kdaj to izvemo? Tudi mi pogrešamo koga, ki smo ga imeli radi, pa ga ni več med nami? Kako se ga/je spominjamo?

iskanje in izkazovanje ljubezni

Ljudje si med seboj izkazujemo naklonjenost, bližino in ljubezen na zelo različne načine. Teh se v prvi vrsti naučimo v svoji družini, kasneje pa v družbi prijateljev, v šoli in širši družbi, v

obdobju odraščanja tudi skozi izkušnje prvih ljubezni in partnerstev. Povprašajmo otroke, na kakšen način si občutja naklonjenosti, bližine in ljubezni izkazujejo različni liki v filmu.

Oče je do dečka zelo grob, zmerja ga in mu grozi ter mu ne izkazuje nežnosti. Ali menijo, da ga ima kljub temu rad? Zakaj menijo, da oče dečku, če ga ima rad in mu zanj ni vseeno, ne izkazuje svojih čustev naklonjenosti? Na kakšen način se v filmu vendarle kaže, da očetu za dečka ni vseeno? Kaj pa deček? Ima rad očeta? Kako to vidimo v filmu?

Kako si Manon in njen oče pokažeta, da se imata rada? Kako si naklonjenost izkazujeta deček in Manon? Kako se odzove deček, ko ga hoče zdravnik poljubiti za slovo? Zakaj? Kako pa si mi izkazujemo naklonjenost in ljubezen z ljudmi, ki so nam blizu (z družino, s prijatelji, simpatijami ...)?

Da imajo vsi očetje radi svoje otroke, je prepričana Manon. Ko pa spozna dečkovega očeta, ne misli več tako. Gospa Robida dečku celo zabrusi, da njegov oče sovraži vse, tudi svojega sina. Kako se ob besedah Manon in gospe Robide počuti deček? Kljub besedam drugih je prepričan, da je oče nekoč že imel ljubezen, a jo je izgubil. Zakaj, menijo otroci, je dečkov oče izgubil ljubezen? Deček se odloči, da bo očetovo izgubljeno ljubezen poiskal. Kako in kje jo išče? Na kakšen način jo želi povrniti očetu? Jo nazadnje le najde? Kdaj?

prepovedana ljubezen

Danes si sami izberemo svojega partnerja, s katerim želimo živeti ali si ustvariti družino.

Včasih pa ni bilo tako. Bodočo ženo ali moža so svojim otrokom izbrali starši, pogosto glede na družbeni status. V nekaterih kulturah ženo ali moža svojim otrokom še vedno izberejo starši, pogosto, ko so še majhni. Temu rečemo dogovorjena poroka.

Včasih sta bila zaljubljenca, če se starši niso strinjali z njuno ljubeznijo, primorana tudi pobegniti, da sta lahko živela skupaj. Kaj menijo otroci, zakaj oče dečkove mame ni maral Buče? Lahko nasprotovanje staršev določeni ljubezni ali morda prijateljstvu vseeno razumemo in v kakšni situaciji? Bi bil v takem primeru nasvet boljši kot prepoved? Zakaj? Ali nasvet drugih kaj zaleže, ko smo zaljubljeni? Poznamo še kakšno takšno literarno ali filmsko zgodbo o ljubezni ali prijateljstvu, ki so ji starši, odrasli oziroma okolica nasprotovali? Oglejmo si lahko animirani film **Ernest in Celestina**, ki govori o prepovedanem prijateljstvu med miško in medvedom.

strah in ustrahovanje

Deček in njegov oče živita v gozdu samotno življenje daleč stran od drugih ljudi. Oče ne dovoli dečku, da bi zapustil gozd. Straši ga, da bo izginil za vedno, če bo prestopil rob gozda.

Povprašajmo otroke, zakaj oče noče, da bi deček zapustil gozd. Kako se odzove, ko deček podvomi v njegovo resnico? In kako, ko se nenadoma prebudi v vaški bolnici? Kaj menijo otroci: je njegovo obnašanje povezano z izkušnjami, ki jih ima s svetom zunaj gozda – in kako?

V filmu pa ne ustrahuje le Buča. Ko se deček s poškodovanim očetom zateče po pomoč v vas, prebivalcem to ni prav. Zaradi zgodb iz preteklosti ga želijo čim prej izgnati iz vasi. Nemir izkoristi gospa Robida, ki vaščane, vojake in deklico Manon straši z velikanom, ki je nasilen, ugrablja mlada dekleta in žre ljudi.

Kako se na ustrahovanje gospe Robide odzove deklica Manon, kako njen oče zdravnik in kako poveljnik vojakov? Kaj menijo otroci, zakaj Buča, gospa Robida in ljudje na splošno ustrahujejo druge ljudi? So tudi nas kdaj strašili s čim ali smo se bali česa, za kar smo kasneje ugotovili, da ni tako strašno, kot smo mislili? Imamo tudi mi izkušnjo, da nas je nekdo ustrašoval? Kako smo se odzvali? Na koga v svoji bližnji okolici se lahko obrnemo? Kako se sicer spopadamo s strahovi, za katere vemo, da niso resnični?

drugačne kulture

Dečkovo otroštvo je v primerjavi z otroki, ki odraščajo v vasi, drugačno. Ker živi divje življenje v gozdu, ne zna uporabljati robca, nima svoje pižame, ne pozna ogledala, ne zna jesti z žlico, neudobno se počuti v veliki postelji. Zato pa bolje kot kdorkoli drug meče kamenje, z vilicami zna ujeti muho, ki sedi na tramu na stropu, hitro in spretno pleza po drevesih, zna oponašati sovo. Bivalno okolje in način življenja vplivajo na nas, naše veščine in vedenje.

Kako se na dečkovo obnašanje odzoveta Manon in njen oče, zdravnik? Otroke povprašamo, ali so tudi sami kdaj srečali koga, ki prihaja iz drugačnega okolja. Kako so se nanj ali nanjo odzvali sami? Ali so otroci, ki živijo na podeželju, gibalno bolj spretni od tistih, ki živijo v mestu? Ali nekateri bolje lovijo, plezajo kot drugi? Zakaj da oziroma zakaj ne?

odnos do živali

Pomembno vlogo v filmu **Ko letijo vrane** imajo živali. Film se začne s prizorom, ko Buča novorojenčka pusti v duplini, da zanj poskrbi mati glodavka. Živali so pomembne za preživetje dečka tudi kasneje, saj jih z očetom lovita za plen. Za razplet filma ima pomembno vlogo tudi vrana, s katero se deček po vrnitvi v gozd spoprijatelji.

Povprašajmo otroke, kakšen odnos imata do živali deček in njegov oče. Zakaj menijo, da je oče dečka zapustil v duplini? Poznamo še kakšno zgodbo ali film o otrocih, za katere so poskrbele ali jih vzgojile divje živali? Pogledamo si lahko animirani film **Knjiga o džungli**.

Kakšen odnos ima do živali deklica Manon? Kako se dečkov odnos do živali spremeni po srečanju z Manon? Kakšen odnos pa imajo do živali, vran, vojaki?

Ko deček pomaga vrani in ji obveže ranjeno perut, postaneta prijatelja; otrok skrbi zanjo in vrana mu na koncu filma pomaga poiskati Manon. Imajo tudi otroci kakšno domačo žival? Kako se razumejo z njo? Se spomnimo še kakšnega filma, v katerem otroci in divje živali postanejo prijatelji? Otrokovsko iskanje stika z divjimi živalmi dobro ponazori film **Deklica in lisica**. Je v realnem življenju stik z divjo živaljo pogost? Je mogoče, da ta postane naša prijateljica?

vrane

Vrane v ljudskem verovanju pogosto povezujejo s temnimi silami. Če jih je več na kupu, naj bi napovedovale nesrečo, celo smrt. Tako naj bi bilo tudi zaradi njihove črne barve, ki jo v evropski kulturi povezujejo z žalostjo, s smrtjo. Dečkov oče se ustraši vrane, ki jo je deček udomačil, češ da je prekleto, da nosi sporočila demonov. Ko jata vran prileti v mesto, starec vzklikne: »Prekletstvo, usoda!« Povprašajmo otroke, ali imajo vrane v filmu le negativno podobo. Zakaj, menijo, je naslov filma **Ko letijo vrane**? Jata vran se v filmu pojavi večkrat. Se spomnimo kdaj? Bi lahko rekli, da napovedujejo kakšen poseben dogodek v filmu? Poznamo še kakšna ljudska verovanja, povezana z živalmi? Kaj naj bi pomenilo, če nam pot prečka črna mačka? Če slišimo spomladi peti kukavico? Če pri hiši zahuka sova? Zakaj mislimo, da obstajajo takšna varovanja? Kako so nastala?

velikani

Ko dečkova mama umre, se oče spremeni v divjega moža, v velikana. Opišimo spremembo! Včasih so ljudje verjeli, da velikani res obstajajo in niso samo strašna bitja iz pravljic, s katerimi odrasli strašijo otroke. Kot pravi slovensko ljudsko izročilo, naj bi velikani, orjaši, ajdi

ali hrusti živeli v gozdovih, po gorah, v skalnih votlinah. O njih kroži veliko razlagalnih zgodbic, kako so si zidali gradove in pri tem lomili skale ali ruvali drevje. O številnih slovenskih hribih ali gorah ljudje pravijo, da spominjajo na okamnelega velikana ali pa na žensko bitje orjaške postave. Poznamo kakšen tak hrib ali del gore, ki nosi v svojem imenu spomin na velikane ali ajde? Več o velikanih v slovenskem ljudskem izročilu si preberimo v knjigi *Visoko v gorah, globoko v vodah, Velikani, vile in povodni možje* (Didakta, 1999).

o koncu filma

Kakšen se nam zdi konec filma? Je srečen? Zakaj (ne)? Ali na koncu deček najde očetovo ljubezen?

umestitev v učni načrt in nadaljnje dejavnosti

likovni pouk

Številni slovenski in evropski slikarji so slikali vrane.

Oglejmo si sliko »Sprevod vran« slovenskega slikarja Jožeta Tisnikarja. S kakšnimi občutki nas navdaja? Katere barve uporabi slikar, da doseže določeno vzdušje slike?

Poiščimo v knjižnici ali na spletu slike Vincenta van Gogha. Oglejmo si sliko z naslovom »Vrane nad poljem«. Nas spominja na kakšen prizor iz filma **Ko letijo vrane**?

Animirani film **Ko letijo vrane** je vizualno razkošen. Posebej bogato je upodobljena narava, v vseh vremenskih razmerah in letnih časih. Režiser filma Jean-Christophe Dessaint pravi: »*Ob odkritju dela **Ko letijo vrane** sta se me pomen in prostor narave močno dotaknila. Zato je bil moj prijem podoben impresionistom, uporabi svetlobe za ustvarjanje ozračja.*«

Oglejmo si likovna dela impresionistov, na primer francoskih slikarjev Moneta in Maneta. Kako slikata naravo? Kako naslikata svetlobo? Kako dosegeta vzdušje slike? Nas njune slike spominjajo na prizore iz filma?

Film **Ko letijo vrane** je narejen v tehniki risane animacije. Na začetku so takšne filme risali na roko (na primer prvi risani film o Miki Miški Walta Disneyja). Danes jih seveda ustvarjajo s pomočjo računalnika. Na uradni spletni strani filma www.lejourdесorneilles-lefilm.com si

lahko ogledamo nekaj skic, ki so jih avtorji uporabili za izdelavo filma. Več o tehniki risane animacije si lahko preberemo v knjižici *Animirani film* iz knjižne zbirke Kinobalon, ki je v elektronski obliki dostopna na strani Kinodvora: www.kinodvor.org/kinobalon/knjizna-zbirka-kinobalon.

slovenščina

Slovenci poznamo kar nekaj pregovorov o vranah. Na primer: »*Sita vrana lačni ne verjame.*« Ali pa: »*Vrana vrani oči ne izkljuje.*« Ali vemo, kaj pregovora pomenita? Kaj pa pomeni besedna zveza bela vrana? Poznamo še kakšno besedno zvezo z enakim pomenom, ki vsebuje neko drugo žival?

Pesnik Ervin Fritz je v pesniški zbirki *Vrane* (Mladinska knjiga, 2007) zbral trideset pesmi o vranah. Za zbirko je leta 2008 prejel tudi nagrado Večernica. Poiščimo knjigo v knjižnici in preberimo kakšno od pesmi. Na kakšen način pesnik govori o vranah? Kaj pomeni, da so vrane v njegovih pesmih personificirane?

O vranah ali njihovih ptičjih sorodnikih krokarjih govorijo tudi številne ljudske pravljice in basni. Poiščimo jih v knjigi *Slovenske basni in živalske pravljice* (Mladinska knjiga, več izdaj). O bratih, zakletih v krokarje, pa govori pravljica Dvanajst bratov, ki jo najdemo v knjigi *Zlate Grimmove pravljice* (Mladinska knjiga, 2012).

Poznamo tudi kakšno knjigo ali film, v katerem nastopajo velikani? Kakšni so? Poznamo slikanico Neli Kodrič *Punčka in velikan*? Avtorica v slikanici govori o podobnih temah, kot se jih dotika film **Ko letijo vrane**. Slikanico lahko skupaj preberemo v razredu.

glasbeni pouk

Pomembno vlogo v animiranem filmu **Ko letijo vrane** ima tudi glasba. Se spomnimo, kakšna je? Glasba, ki jo je za simfonični orkester napisal Simon Leclerc, na svoj način pripoveduje zgodbo o dečku, ki jo gledamo v filmu, in pomaga ustvarjati čustveno vzdušje filma.

Pri pouku poslušajmo kakšno od skladb francoskih glasbenih impresionistov Maurica Ravela ali Clauda Debussyja. Poslušajmo Ravelovo skladbo Bolero. Ob poslušanju si vsak zase predstavljajmo zgodbo, ki jo pripoveduje glasba. Na koncu zgodbe primerjajmo med seboj. Smo si vsi zamislili enako zgodbo?

spoznavanje okolja in naravoslovje

Vrane med pticami sodijo med najpametnejše. Morda smo že kdaj videli vrano, ki meče na cesto orehe. Zakaj to počne? Poiščimo v knjižnici ali na spletu več podatkov o vranah. Kakšne navade imajo? S čim se prehranjujejo? Kje najraje gnezdijo? Zakaj jih je vedno več tudi v mestih? Katere njihove ptičje sorodnike poznamo?

Včasih so kmetje na polja postavljali ptičja strašila, da bi pregnali ptice, poleg vran še škorce, šoje in vrabce, ki so jedli njihov pridelek. Kakšna so bila videti strašila? Kako danes kmetje preganjajo ptice s svojih polj?

Deček se počuti v gozdu kot doma, vsak njegov kotichek pozna, ve, kako ujeti živali in jih speči na ognju. Kako se mi počutimo v gozdu? Smo kdaj preživeli noč v gozdu? Ali poznamo užitne rastline? Vemo, katere so strupene? Smo že kdaj v gozdu srečali kakšno gozdno žival? Kaj stori žival, ko zagleda človeka? Pripovedujmo o srečanju.